

2013

Den Země Chrudim

Den Země se koná každoročně 22. dubna a je věnován planetě Zemi – ekologicky motivovaný svátek upozorňuje lidi na dopady ničení životního prostředí a rozvíjí diskuzi o možných cestách řešení.

22. 4. 1970 proběhla první kampaň pod názvem Den Země ve Spojených státech amerických. Požadovala zvýšit energetickou účinnost a hledat obnovitelné zdroje energie, recyklovat materiály a odpady, vyloučit z používání chemikálie a odpady, které ničí ozónovou vrstvu Země atd.

Kampaň, která měla za cíl prosadit otázku ochrany životního prostředí do politické diskuse a podpořit veřejný zájem o tuto problematiku, inicioval americký senátor Gaylord Nelson za podpory ostatních amerických politiků. Akce se v roce 1970 zúčastnily milióny občanů USA, a to zejména studentů základních, středních a vysokých škol. Kampaň měla nebývalý ohlas a dala vzniknout tradici oslav Dne Země – 22. dubna – jako mezinárodního svátku životního prostředí.

V roce 1990 se k americké tradici připojil zbytek světa. 200 miliónů lidí na celém světě ze 140 zemí znovu dokázalo, že se zajímají o ochranu životního prostředí na Zemi. Zprávy z celého světa informovaly o pochodech, soutěžích, koncertech, festivalech, ekotrzích, úklidových akcích a jiných aktivitách na 3 600 místech a ze Dne Země 1990 se tak stala největší veřejností organizovaná aktivita v historii. Akci Den Země podporuje celá řada významných organizací, osobností, vědců i politiků.

Od roku 1990 je 22. duben jako světový svátek životního prostředí slaven i v České republice.

Největší význam Dne země spočívá v tom, že umožňuje i té nejmenší organizaci a jednotlivcům zařadit svůj malý příspěvek k péči o životní prostředí do celostátního a celosvětového kontextu. Den Země umožňuje spojit síly k výraznějšímu oslovení široké veřejnosti i představitelů politické i ekonomické moci ve jménu ochrany přírody a životního prostředí. Každým rokem takto probíhá velké množství akcí, do kterých se stále více zapojují vedle nevládních organizací zejména školy, místní a státní úřady, místní samospráva a velké množství jednotlivců.

V Chrudimi je Den Země pravidelně připravován ve spolupráci s partnery z oblasti neziskových organizací i podnikatelské sféry.

Partnery letošní kampaně byla opět Střední škola zemědělská a VOŠ Chrudim, Ekocentrum Paleta a Technické služby Chrudim 2000, spol. s r. o.

Doprovodný program zajišťovaly partnerské organizace projektu Zdravé město a MA 21:
Mama klub, Šance pro Tebe, DDM Chrudim, Ekocentrum Zelený dům, Městské lesy Chrudim, o. p. s.,
Geopark – Regionální muzeum Chrudim a o.s.EKODOMOV.

Akce proběhla za finanční podpory města Chrudim a technických služeb Chrudim 2000 spol.s.r.o..

Také v Chrudimi se snažíme o to, aby široká veřejnost měla možnost se alespoň jednou za rok zastavit a zamyslet se nad stavem životního prostředí, ve kterém žijeme. Podnětem k zamyšlení tak mohla být i kampaň, která vyvrcholila **ve čtvrtek 18. dubna 2013 od 9.30 do 17.00 hodin na Resselově náměstí**. Oslavy letošního ročníku se nesly v duchu **motta „BIOODPAD NENÍ ODPAD“**.

Akci navštívilo v průběhu celého dne 4.500 účastníků.

Pódiový program oslav na Resselově náměstí

Pódiový program 18. 4. 2013:

9:30 – 10:00 h – Zahájení Dne Země a předání pamětních listů za účast na akcích
Uklidme svět a sběr hliníku

10:00 – 10:45 h – Pohádka Vivat kompostela – v podání o. s. EKODOMOV

13:00 – 13:20 h – Pohádkové hrátky – Honza uklízí – v podání LS AHOJ – Libor Štumpf

15:00 – 15:10 h – Pohádka Pejsek a kočička aneb potrestaný zloděj
hrají LS Amigos GJR Chrudim

15:10 – 15:45 h – Vystoupení dětí z MŠ Strojařů – pěvecký soubor Tralaláček

16:00 – 17:00 h – Hudební vystoupení kapely Pouta

Program zahájil starosta města Petr Řezníček, který motivoval přítomné, aby dbali o čistotu ve městě, šetřili přírodu a vychovávali v tomto smyslu své okolí kladným příkladem.

V úvodu byly vyhlášeny i **výsledky doprovodných akcí**: Nakrmte Hliníkožrouta a Uklidme svět .

Nakrmte Hliníkožrouta

Výherci získali dárkové certifikáty na ekovýchovné programy pro děti a mládež, které mohou y uplatnit v Ekocentru Paleta.

Název zařízení	celkem kg	počet účastníků akce	průměr kg na 1 osobu	pořadí
MŠ U Stadionu	121,5	140	0,867	3.
MŠ Dr. J. Malíka	130,5	160	0,815	5.
MŠ Sv. Čecha	66	80	0,825	4.
MŠ Strojářů	315	80	3,937	1.
MŠ Víta Nejedlého	6	50	0,12	6.
MŠ Na Valech	167	150	1,113	2.
Speciální základní škola	33	50	0,66	2.
ZŠ Dr. V. Peška	867	245	3,538	1.
Mama klub	22	20	1,1	1.
Střední škola zemědělská a VOŠ	32	100	0,32	1.
Celkem	1760	1075	1,637	

Uklid'me svět!

Již k tradičním akcím, které jsou připravovány v rámci kampaně Dne Země, patří akce „Uklid'me svět“. V rámci aktivit Zdravého města a místní Agendy 21 se zaměřujeme nejen na regeneraci odpočinkových míst, dětských hřišť a postupného zkrášlování našeho města, jako místa, kde je radost žít, ale snažíme se především u dětí a mládeže vychovávat kladný vztah k našemu okolnímu životnímu prostředí.

Hlavním přínosem této akce je posílení povědomí o odpovědnosti každého jednotlivce za stav našeho společného životního prostředí.

V letošním roce se k akci Uklid'me svět přihlásilo **13 zařízení s více než 950 pomocníky** (MŠ Dr. J. Malíka, MŠ Strojařů, MŠ Sv. Čecha, MŠ Na Valech, MŠ U Stadionu, Speciální základní škola, ZŠ Dr. V. Peška, o. s. Šance Pro Tebe, Sbor dobrovolných hasičů Topol, Střední škola zemědělská a VOŠ Chrudim, Mama klub, DDM, vodácký oddíl Kačeři, motorkářský klub Motocommando a další dobrovolníci). Úklid veřejných prostranství, okolí dětských hřišť, parků, školních zahrad, přilehlých prostor a řeky Chrudimky byl zahájen 2. dubna a ukončen pondělkem 15. dubna.

Představení výrobců regionálních certifikovaných produktů „Železné hory“ regionální produkt

Ve spolupráci s MAS Železnohorský region jsme připravili **propagaci tzv. regionálních produktů Železných hor**. Certifikované výrobky a produkty pocházejí z turistické oblasti Železnohorský region (značka ŽELEZNÉ HORY regionální produkt®). Tato značka garantuje zejména místní původ výrobku a vazbu na region Železných hor, ale také jeho kvalitu a šetrnost k životnímu prostředí.

Choltické koláče – pan Josef Raba

Lipinské mléčné výrobky

Tácky, košíčky, vázy – paní Vlasta Jozífová

Kovářské výrobky – pan Aleš Navrátil, Starý Dvůr

Ruční dřevořezba ze Seče – paní Olga Šírká

Keramika a obrázky pro potěšení – paní Eva Mašíňová, Slatiňany

Výrobní ekologický program SEKOL – Ventura –venkov, s. r. o., paní Marková, Přelouč

Dílny tradičních lidových řemesel

V rámci doprovodného programu oslav byly otevřeny **dílny tradičních lidových řemesel** – drátování, ražení mincí, výroba slaměného koně, zdobení skleněného trpaslíka, výroba svíček ze včelího vosku, apod.

Každý si mohl ozdobit skleněného trpaslíka.

Zájemci se naučili vytvořit koníka ze slámy – takového s jakým si hrávaly naše babičky

Drátování věšáků

Ražba mincí

Výroba tepaných šperků

Ve stáncích se představili

Ve stáncích se představili: Jídelna Kruh zdraví – ochutnávka zdravých pokrmů z netradičních surovin • Bio Natural – nabídka bio potravin • pan Gregor – včelí výrobky • Prodej ručně vyrobených šperků • Praktická škola z Chroustovic představila své výrobky a výpěstky • ovčí farma z Licibořic • Kozí farma Prosetín • Oříšky, sušené ovoce • Výroba trdelníku • Keramika Böhmová • Čajovna Luna • Mýdla, přírodní kosmetika • Textilní dárkové výrobky • Dřevěné výrobky • Bio Čech – bio výrobky • Bio zelenina • SEKOL – ekologický program • INDOORFUN – pomůcky, kreativní práce z kartonu apod.

U stanoviště Indororfun si děti mohly pomalovat domečky, hrady či auta z kartonu dle vlastní fantazie

Vyznavači značky BIO zde mohli nakoupit

EKODOMOV – pojízdný stánek – problematika bioodpadu

Po celý den byl pro děti připraven program o. s. Ekodomov zaměřený na třídění odpadů a bioodpadů, hmatové hry, hledání a pozorování organismů žijících v kompostu, hra bioodpadového pexesa zaměřeného na cyklus kompostování, výroba papírové žížaly a ukázka výroby sklenice pro pozorování žížal. Pro dospělé zase informace o systému separace bioodpadu, prezentace kompostérů apod.

V úvodu zazněla pohádka Vivat kompostela v podání o.s.Ekodomov

Co pro návštěvníky připravili naši partneři?

Ekocentrum Paleta si pro děti mj. připravilo ukázkou komunitního kompostéru a formou her i základy třídění bioodpadu.

Stánek **Mama klubu Chrudim** byl tentokrát zaměřen na různé rukodělné aktivity – děti si mohly vyrobit z papíru a dalších materiálů rámečky na obrázky.

Občanské sdružení Momo seznamovalo přítomné se svou činností, v rámci dílny si přítomní mohli vyzkoušet filcování z ovčí vlny. Každý účastník si mohl vyrobit si svoji vlastní tužku nebo dredy.

Střední škola zemědělská a VOŠ Chrudim připravila pro děti ukázkou živých zvířátek: telátko a kůzlata. Pro telátko, které dosud nemělo jméno, byla uspořádána akce „Pojmenuj telátko“. Jméno telátka bylo vylosováno z 60 návrhů.

Dále škola připravila spoustu informací a her pro děti, úspěch zaznamenal i model dojícího přístroje. V průběhu dne studenti zajišťovali vyplňování anketních lístků Desatero problémů města Chrudim, jako metodu ověření Desatera problémů formulovaných na veřejném projednání.

Městské lesy – výroba tužek z přírodních materiálů – z klacíků

Dům dětí a mládeže Chrudim

Technické služby Chrudim 2000, spol. s r. o., představily úklidovou techniku a stroje na údržbu zeleně a práci útulku pro opuštěná zvířata.

Národní geopark Železné hory ve spolupráci s Vodními zdroji Chrudim, spol. s r. o. a Ekocentrem Zelený dům připravily bohatý zábavně naučný program pro MŠ, ZŠ, SŠ – poznávání hornin, vytváření sádrových odlitků trilobitů apod.

Pohádkové hrátky Honza uklízí –
v podání LS AHOJ

Pohádku Pejsek a kočička aneb potrestaný
zloděj zahrál LS Amigos z GJR Chrudim.

Zazpíval nám pěvecký soubor
Tralaláček z MŠ Strojářů.

Závěr patřil hudebnímu
vystoupení kapely Pouta.

Součástí oslav Dne Země byly i následující akce:

6. 4. 2013 Sázání stromků na Podhůře

Tradiční sobotní akce, při které sázíme malé stromky pod vedením pana hajného. Vhodné pro rodiny s menšími i většími dětmi, vítáni tatínci – kopáči a maminky s dětmi jako sázeči. Odměnou bude diplom, opečený buřt i dobrý pocit z rozšíření lesní školky o zelené mrňousky. Sraz na parkovišti na Podhůře. Pořadatel: **Mama klub Chrudim**.

Kdy: 6. dubna **od 9:30 hodin**.

13. 4. 2013 Hledání jara – vycházka jarní přírodou

Dům dětí a mládeže Chrudim pořádá vycházku jarní přírodou se zaměřením na flóru a faunu, jarní hry (kuličky, čára, guma, panák). Sraz v sobotu u DDM v Chrudimi.

Kdy: 13. dubna **od 9:00 hodin**

14. 4. 2013 Čištění řeky Chrudimky

Vodácký oddíl Kačeři pořádá u příležitosti zahájení vodácké sezóny veřejně prospěšnou akci. V průběhu plavby po řece se účastníci postarají o sběr odpadu a zútlnění koryta a břehů řeky Chrudimky. Sraz zájemců u loděnice v ulici Na Ostrově.

Kdy: 14. dubna **od 8:30 hodin**

Ozvěny Ekofilmu

Středa 17. 4. 2013, Městské kino Chrudim, 17–22 hodin.

VSTUP ZDARMA

Pořadatelé: OS Nevídáno, OS Ekofilm a AOPK ČR

17:00 h – NEVIDITELNÁ PŘÍRODA – všudypřítomné rostliny

Rostliny patří k nejpozoruhodnějším organismům. Dokument ukazuje, kde všude dokáží růst a jaké si osvojily rafinované techniky k osídlování prostředí.

18:00 h – EKOLOGICKÁ VÝROBA PIVA V OBLASTI ALTMÜHLTAL

Lidé, obilí, chmel, pivo... Spojení tradice s ekologickými výrobními postupy.

18:45 h – HLASY ZMĚNY

Překvapivé a nové přístupy k udržitelnému zemědělství na různých místech naší planety.

19:45 h – HAVAJ V OHROŽENÍ

Havaj je pro mnohé synonymem ráje. Přes 60 % druhů původního ptactva je zde však na pokraji vyhynutí...

20:15 h – FANTOM KOČKY

Jaguár-duch pralesa. Unikátní záběry ze života šelmy v jejím přirozeném prostředí.

21:00 h – CESTA / PŘEDZAHŘÁDKA / KOLAPS / TICHO

Snímek přímočaře ukazuje, jak ztráta vazeb mezi přírodou a člověkem vede ke klimatickým změnám.

21:05 h – A BŮH VÁM POMÁHEJ

Lesk a bída života lidí v nejstarším městě na Kamčatce.

21:20 h – SAMÝ SPRAWL

Dokument ukazuje vlivy nedostatečně regulovaného růstu měst na jejich perifériích.

21:30 h – KUDY PUTUJÍ OVCE

Příběh jednoho z posledních kočovných přesunů stád na Pyrenejském poloostrově.

18. 4. 2013 Výroba peněženek z tetrapacku v Agoře + Fair Trade kavárna

Občanské sdružení Šance pro Tebe pořádá dílnu na téma recyklace, kde si zájemci mohou vyrobit peněženku z tetrapackových obalů.

Kdy: 18. dubna **od 18:00 hodin.**

od 25. 4. 2013 Výstava „Národní geopark Železné hory“

Národní geopark Železné hory ve spolupráci s **Vodními zdroji Chrudim, spol. s r. o.**, pořádá od 25. dubna do 7. července 2013 výstavu „Národní geopark Železné hory“, jejímž hlavním cílem je seznámení se s geologicky cenným územím Železných hor. Přírodovědná výstava bude doprovázena **soutěží „Časová osa aneb od velkého třesku po současnost“** a bohatým zábavně naučným programem pro MŠ, ZŠ, SŠ (pracovní listy k výstavě, odlévání do sádry).

Kdy: **od 25. dubna do 7. července**

27. 4. 2013 Ferdův slabikář přírody

Mama klub Chrudim pořádá ekovýchovně zaměřený kroužek pro děti ve věku 3 – 6 let s podtitulem „Vstávej, semínko, holala!“

Kdy: 27. dubna **od 9:00 hodin.**

28. 4. 2013 Otvírání studánek

Městské lesy Chrudim – setkání v neděli na Podhůře u rozhledny Báry. Účastníci se společně vydají ke studánce, cestou bude několik zastavení s vyprávěním lesníka o zajímavostech v lese. **V 15:00 hodin bude studánka slavnostně otevřena.** Následuje čištění okolního lesa a na závěr bude opékání buřtů na ohništi pod rozhlednou Bára.

Kdy: 28. dubna **od 14:00 hodin.**

Poděkování za spolupráci na kampani patří všem,
kteří se podíleli na zdárném průběhu kampaně Dne Země 2013.